

Rapport Gemeentelijke Ombudsman

Verrommeling van de Oeverlanden

Gemeente Diemen

Ruimtelijke Ontwikkeling Diemen

9 juli 2012

RA121102

Samenvatting

De Oeverlanden in Diemen bestaan uit 22 naast elkaar gelegen percelen. Vroeger was het een landelijke omgeving met weilanden, bosschages, slootjes en knotwilgen. Twee families die op de Oeverdiemerweg wonen zijn van mening dat de percelen in strijd met het bestemmingsplan en andere regelgeving worden gebruikt. Als gevolg hiervan verrommelen de Oeverlanden. De families vragen de gemeente jaar in jaar uit om handhavend op te treden tegen ongewenst gebruik. Omdat zij vinden dat de gemeente de afgelopen jaren niet of te weinig heeft opgetreden wenden zij zich tot de ombudsman. De ombudsman neemt de klacht in onderzoek. Deze laat zich tijdens een schouw voorlichten door de families en betrokken gemeenteambtenaren. De gemeente erkent vóór 2008 onvoldoende handhavend te hebben opgetreden. De ombudsman stelt vast dat de gemeente in die periode tekort is geschoten met de handhaving. Sinds een paar jaar zijn alle bouwwerken en activiteiten geïnventariseerd en gedocumenteerd. Dat stelt de gemeente in staat uitvoering te geven aan het gemeentelijk beleid om de natuurfuncties van de oevers van de Diem terug te brengen en oneigenlijke recreatie te beëindigen. Om het geschonden vertrouwen te herstellen, zal de gemeente alert moeten blijven en goed moeten blijven reageren op meldingen en klachten.

Oordeel

Het gebrek aan handhaving vóór 2008 was in strijd met het vereiste van betrouwbaarheid.

Amsterdam, 9 juli 2012

Ulco van de Pol
Gemeentelijke Ombudsman

Verzoek

Het verzoek tot onderzoek is op 22 maart 2011 schriftelijk ingediend en betreft de *gemeente Diemen, Ruimtelijke Ontwikkeling Diemen*.

Bevindingen

achtergrond

De Oeverlanden in Diemen liggen globaal tussen de Overdiemerweg, de Diem (water), de Muiderstraatweg en de A1, en bestaan uit 22 naast elkaar gelegen percelen. Vroeger was de Overdiemerweg een onverharde dijk. Het was een landelijke omgeving met weilanden, bosschages, slootjes en knotwilgen. Tegenwoordig is de weg geasfalteerd en worden de percelen op verschillende wijze gebruikt. Op het ene perceel staat een woning, op andere recreatie-woninkjes en/of caravans. Er zijn percelen met een werf, een werkplaats en (winter)opslag voor boten.

aanleiding

Verzoekers zijn vier bewoners die aan de Overdiemerweg wonen. Zij menen dat de percelen op de Oeverlanden in strijd met het Bestemmingsplan Buitengebied Diemen, de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur, Inventarisatie van Oeverrecreatie en verleende vergunningen worden gebruikt. Als gevolg hiervan verrommelen de Oeverlanden. Het gebruik van de Oeverlanden is persoonsgebonden. Sinds 1983 geldt een uitsterfbeleid¹ om een eind te maken aan het oneigenlijk gebruik van de Oeverlanden. Verzoekers vragen de gemeente jaar in jaar uit om

¹ Voor oeverland geldt een zogenaamd 'uitsterfbeleid' dat in 1983 door de gemeenteraad is vastgesteld teneinde de oevers hun natuurbestemming terug te geven. Dit beleid is in geactualiseerd en overgenomen in het bestemmingsplan. In hoofdstuk 4 van de slotbepalingen van het bestemmingsplan staat:

"Artikel 21 Overgangsbepalingen Lid 1: Het met het plan strijdige gebruik van gronden en van bouwwerken, dat op het tijdstip van het ontwerp van dit plan reeds bestond, mag worden voortgezet of gewijzigd in gebruik dat minder strijdig is met het plan, met uitzondering van gebruik dat door de gemeente is gewraakt en onverminderd de eventuele bevoegdheid om daartegen op grond van het vervallen plan alsnog op te treden. Lid 2: Onder bestaand gebruik als bedoeld in lid 1 wordt voor wat betreft de ongewenste oeverrecreatie en ander ongewenst gebruik van de oevers van de Diem, uitsluitend verstaan het gebruik door rechthebbenden zoals deze zijn opgenomen in de bij het bestemmingsplan behorende bijlage "Inventarisatie van Oeverrecreatie" (augustus 1997). Voortgezet gebruik door een rechtsopvolger wordt niet als bestaand gebruik aangemerkt."

handhavend op te treden tegen ongewenst gebruik. Zij vinden dat de gemeente de afgelopen jaren niet of te weinig handhavend heeft opgetreden en wenden zich tot de ombudsman.

In overleg met verzoekers besluit de ombudsman de klacht naar de gemeente door te sturen om deze in de gelegenheid te stellen op de klacht te kunnen reageren. Dit gebeurt op 27 april 2011 en de gemeente reageert op 9 juni 2011. In de reactie gaat de gemeente uitgebreid in op de verschillende naar voren gebrachte klachtelelementen. Deze reactie is voor verzoekers aanleiding om ook uitgebreid en gedetailleerd te reageren. De ombudsman besluit de situatie ter plaatse te gaan bekijken en organiseert een schouw.

klachtomschrijving

Het onderzoek van de ombudsman richt zich op:

- de behandeling van herhaalde verzoeken tot handhaving.

schouw

De schouw vindt op 26 januari 2012 plaats. Aanwezig zijn: verzoekers, een teamcoördinator Handhaving, een beleidsmedewerker en een jurist van de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling en de klachtencoördinator van de gemeente. Verder zijn de ombudsman en de behandelend onderzoeker van het bureau Ombudsman present.

bomen snoeien

Eerst vindt er in de woning van twee verzoekers op de Overdiemerweg een gesprek plaats, gevolgd door een wandeling over de Overdiemerweg langs de percelen. Verzoekers merken op dat zij in 2007 de gemeente hebben gevraagd wat wel en niet kan met betrekking tot de bomen op de Oeverlanden. De gemeente heeft toen per brief laten weten dat er niets met de bomen mag gebeuren. Er mag zelfs niet gesnoeid worden. In de praktijk bleek de gemeente willekeurig te handhaven en strijdig gebruik te gedogen. Zo gedoogde de gemeente dat bomen werden gesnoeid. Ook bleek dat de gemeente een onderscheid maakte tussen snoeien tot 30% en meer dan 30% zonder duidelijk te maken wat 30% precies inhoudt. De gemeente wijst op het feit dat de 30%-regeling in het bestemmingsplan staat. Volgens verzoekers staat nergens in het bestemmingsplan dat 30% van de houtopstand gesnoeid of gekapt mag worden. Daar komt bij dat de gemeente eerder genoemde brief nooit heeft herroepen of ingetrokken.

Verzoekers vinden dat de gemeente de aanwezigheid van bouwwerken op alle percelen en het gebruik daarvan actief moet inspecteren en tegen overtredingen moet optreden. Verzoekers vinden controle rond het zomerseizoen gewenst. Bij aanvang van het seizoen zou de frequentie hoger moeten zijn dan na verloop van tijd. Probleemgevallen dienen vaker gecontroleerd te worden. Verzoekers wijzen op de noodzaak van een periodieke inspectie, persoonlijk registratie en actuele dossiervorming voor het welslagen van het uitsterfbeleid. De ombudsman onderschrijft dat de gemeente periodiek dient te inspecteren maar merkt daarbij op dat er ook een taak bij de betrokken bewoners ligt omdat de gemeente niet alles voortdurend in de gaten kan houden.

werkboerderij

Verzoekers vertellen over de werkboerderij waar werkloze jongeren allerlei vaardigheden worden bijgebracht. De boerderij wordt als werkervaringsplaats voor herintreders gebruikt. In maart 2010 hebben twaalf jongens vele bomen in de Oeverlanden in 'no time' gekapt. Verzoekers zeggen hierdoor te zijn overvallen. Zij waren als direct omwonenden hierover niet geïnformeerd. Zij wisten niet beter dan dat er afspraken waren gemaakt dat er op de Oeverlanden juist gehandhaafd zou worden en dat er een ontmoedigingsbeleid zou worden ingezet. Verzoekers verdenken de gemeente ervan niet handhavend tegen de eigenaresse van de boerderij op te treden, omdat de gemeente met haar samenwerkt met betrekking tot het werklozenproject. Door de kap van de bomen is ook de ijsvogel verdwenen. De gemeente vertelt met de eigenaresse en de jongens in gesprek te zijn gegaan. De jongens wisten niet dat wat zij deden niet mocht. Inmiddels weet de eigenaresse dat er alleen gekapt mag worden in overleg met de gemeente. Verzoekers wijzen op het feit dat door de lakse houding van de gemeente er sinds 2000 circa 1200 m² bos verdwenen. De eigenaresse heeft in die tijd ook een (tweede) poging gedaan om een verharding voor parkeerplaatsen ten behoeve van (illegale) recreanten op de oever aan te leggen. Volgens verzoekers heeft de gemeente hiertegen wel adequaat opgetreden.

grote landbouwvoertuigen

Verzoekers vertellen dat in de zomer van 2011 grote landbouwvoertuigen illegaal op de opgehoogde grond in de Oeverlanden geparkeerd stonden. Zij hebben de gemeente hierop gewezen maar de voertuigen bleven staan totdat het werk af was. De gemeente vertelt dat er in die tijd in verband met een baggerproject van de provincie grote voertuigen van de provincie op de Oeverlanden hebben gestaan. Volgens verzoekers betrof dit een baggerproject van Waternet en vond deze plaats in de Overdiempolder en had dit niets van doen met de gebeurtenissen op het Oeverlanden. Het betrof een bedrijf dat in opdracht van de gemeente in de wijde omgeving maait en het voor natuur bestemde oeverland gebruikt als stalling en uitvalsbasis, aldus verzoekers. Het bedrijfsmatig stallen van grote machines op het oeverland is een nieuwe (verzwarende) ontwikkeling op het oeverland. De machines worden ter plaatse ook gerepareerd. Er wordt vanuit een container bijgetankt en volgens verzoekers worden daarbij grote hoeveelheden dieselbrandstof gemorst. Ondanks een mededeling van handhaving dat het bedrijf de machines daar niet meer mocht stallen, gebeurde dat enkele maanden later toch weer. Over alle illegale handelingen hebben verzoekers het gevoel: 'het mag niet, je doet het toch en je komt er mee weg.'

overgangssituatie

De gemeente laat weten dat het bestemmingsplan op 27 augustus 1998 is vastgesteld en op 13 april 1999 is goedgekeurd. Na goedkeuring is beroep ingesteld met als gevolg dat goedkeuring aan een gedeelte van het plan is onthouden. Het overgrote deel van het bestemmingsplan is goedgekeurd en op 24 juli 2002 onherroepelijk geworden. Gedeputeerde Staten hebben op

4 november 2008, het gedeelte waarvan goedkeuring eerst was onthouden (de bestemming Natuur, de Diem) ook goedgekeurd. Op 23 januari 2009 is het laatste gedeelte in werking getreden. Verder is ook ten aanzien van de Overdiemerweg 4/5 goedkeuring onthouden. Voor dit stuk is een partiële herziening opgesteld. In 2009 heeft een inventarisatie plaatsgevonden. Deze inventarisatie is vergeleken met de inventarisatie uit 1997, die deel uitmaakt van het bestemmingsplan die een nulsituatie weergeeft.

Nadat het bestemmingsplan in 2002 onherroepelijk is geworden, heeft de gemeente in 2009 een herinventarisatie van de bouwwerken uitgevoerd en is begonnen met een handhavingproject. Daarvóór was er enige jaren niet gehandhaafd. Volgens verzoekers heeft de gemeente verzuimd het gebruik jaarlijks te monitoren/te inspecteren. Evenmin heeft de gemeente gecontroleerd welke geregistreerde gebruikers nog in leven zijn. Verzoekers merken hierover op dat het gevolg daarvan is dat eigenaren die bepaalde illegale handelingen in die tijd hebben verricht, sindsdien rechten hebben opgebouwd. Zo holt de gemeente achter de feiten aan. De gemeente beaamt dit maar wijst ook op het bestaan van verschillende en conflicterende regelingen waardoor handhaving in de praktijk een weerbarstige materie is. Volgens de ene regeling is de aanwezigheid van een caravan toegestaan maar volgens een andere regeling mag de caravan niet worden gebruikt. Hoe moet dit gehandhaafd worden? Moet zo'n caravan verzegeld worden? De gemeente stelt momenteel te handhaven waar mogelijk. Begin 2012 lopen nog twee handhavingsprocedures. De gemeente geeft aan dat handhaving in de Oeverlanden een gemiddelde prioriteit heeft. Anders dan in het verleden wel eens het geval was, reageert de gemeente tegenwoordig altijd (schriftelijk) op meldingen van verzoekers.

De klachten van de bewoners over de gemeente gaan jaren terug. De ombudsman merkt op dat hij in het kader van zijn onderzoek, zich wil en moet beperken tot de laatste twee jaar. Tijdens de schouw vraagt de ombudsman de gemeente over de afgelopen twee jaar een overzicht te maken, waaruit duidelijk wordt in hoeveel gevallen de gemeente handhavend heeft opgetreden, wat de uitkomsten daarvan waren en welke zaken op dit moment nog lopen.

reactie van de gemeente

Hieronder volgt een beknopte opsomming van de gemeente over (handhavings)-activiteiten met betrekking tot de Oeverlanden¹, gevolgd door de (verkorte) reactie van verzoekers.

inventarisatie en nulmeting

In de Diemer Courant van 1 augustus 2007 en per brief van 27 juli 2007 aan de eigenaren van de percelen langs de oevers van De Diem is aangekondigd dat een inventarisatie zou worden uitgevoerd. In die inventarisatie is vastgelegd wie de huidige eigenaren en huurders zijn, zijn de aanwezige bouwwerken vastgelegd en is vastgelegd welke activiteiten plaatsvinden op het perceel. Het doel van de inventarisatie was uitvoering te geven aan gemeentelijk beleid dat erop gericht is de natuurfuncties van de oevers van De Diem terug te brengen door de recreatie te beëindigen. De uitgangspunten van het beleid zijn dat er met ingang van 1 augustus 1997 geen nieuwe eigenaren/huurders mogen komen die het perceel recreatief gebruiken en er geen nieuwe bebouwing geplaatst mag worden. Verzoekers merken hierover op dat de gemeente niet over een geactualiseerde lijst van gebruikers beschikt. Evenmin heeft de gemeente gedefinieerd wat 'gebruiken' inhoudt, aldus verzoekers.

¹ Uit privacyoverwegingen is het door de gemeente opgestelde overzicht niet in het (openbare) rapport opgenomen. Verzoekers hebben het gedetailleerde overzicht in de bevindingenfase toegestuurd gekregen.

handhavingsplan

In 1997 is een inventarisatie uitgevoerd, waarbij een nulsituatie is vastgelegd. De inventarisatie van 2009 is daarmee vergeleken. Naar aanleiding van deze vergelijking is een handhavingsplan voor 22 percelen opgesteld. Per (deel)perceel is nagegaan of er gehandhaafd kan worden op basis van de op dat moment geldende Woningwet (bouwen zonder vergunning), het bestemmingsplan (met het bestemmingsplan strijdig gebruik) en de Wet milieubeheer (een inrichting drijven zonder dat daarvoor een milieuvergunning is verleend, dan wel dat de daarvoor benodigde melding is gedaan).

Ter uitvoering van het handhavingsplan is een achttal voornemens tot het opleggen van een last onder dwangsom verzonden. Zes daarvan hebben betrekking op bouwwerken die na de eerste inventarisatie van 1997 zijn gebouwd of wel na de inventarisatie van 1997 zijn vervangen. Twee voornemens hebben betrekking op het gebruik. Het gaat hierbij, volgens de inventarisatie, om een wijziging van de gebruikers van de percelen ten opzichte van 1997. Acht percelen bleken niet in strijd te zijn met het bestemmingsplan en vier percelen vallen volledig onder het overgangsrecht. Verzoekers merken hierover op dat de gemeente in 2012 niet weet in hoeverre de inventarislijst van 1997 nog actueel is. De helft van de percelen wordt onderhouden of gebruikt door nieuwkomers. Al deze nieuwe gebruikers zetten het recreatief gebruik voort zonder recht of titel.

voornemens met betrekking tot bouwwerken

Voor een aantal bouwwerken is een voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom verzonden. In één geval kon de gemeente niet aanschrijven op grond van strijd met de Woningwet noch op een andere aanschrijvingsgrond. In twee andere gevallen is in 2010 geconstateerd dat voldaan is aan het voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom. De bouwwerken die moesten worden verwijderd zijn ook daadwerkelijk verwijderd.

voornemens met betrekking tot gebruik

Er zijn voorbeelden dat een bouwwerk evenals het gebruik daarvan onder het overgangsrecht valt. Ook komt het voor dat ingediende zienswijzen aanleiding gaven om niet verder handhavend op te treden tegen het gebruik. In een ander geval kon wel handhavend worden opgetreden. De gemeente merkt op dat het bestemmingsplan noch het handhavingsplan een omschrijving geeft van wat onder recreatief gebruik moet worden verstaan. Verder kan niet handhavend worden opgetreden als blijkt dat bepaalde percelen al vóór 1997 door gebruikers werden gebruikt. In reactie op het bovenstaande laten verzoekers weten dat bepaalde gebruikers zijn overleden waardoor het subjectgebonden recht door het uitsterfbeleid is geëindigd. In strijd met het bestemmingsplan en het overgangsrecht maken de rechtsopvolgers of nieuwe gebruikers zonder persoonsgebonden recht of titel toch gebruik van de percelen.

Overige zaken

milieu

Er zijn percelen die al vóór 1997 voor de verhuur van ligplaatsen worden gebruikt. Om die reden is het juridisch niet mogelijk om deze wegens strijd met het bestemmingsplan aan te schrijven. Wel kan op basis van de huidige milieuregelgeving een melding moet worden gedaan op basis van het Activiteitenbesluit. De gemeente kan voorschriften opleggen en deze controleren. Indien hieraan niet wordt voldaan, zal worden gehandhaafd.

Verzoekers merken hierover op de betrokken gerechtigde is overleden en dat de rechtsopvolger niet gerechtigd is tot voortzetting van het gebruik.

gebruik

Eén bepaald perceel wordt voor de eigenaar onderhouden. In het handhavingsplan staat dat als tegenprestatie degene die het onderhoud uitvoert overdag met zijn kind van het perceel gebruik mag maken. In het handhavingsplan staat niet duidelijk aangegeven waaruit dit gebruik bestaat. Verzoekers merken hierover op dat de gemeente het uitsterfbeleid niet goed uitvoert en meewerkt aan overtreding.

Op een ander perceel is niet zeker of er sprake is van strijdig gebruik met het bestemmingsplan. Het handhavingsplan geeft geen uitsluitsel. De bouwwerken kunnen niet worden aangeschreven, omdat deze onder het overgangsrecht vallen. Verzoekers merken hierover op dat het perceel in strijd met het recht wordt gebruikt. Daar komt bij dat het perceel aan derden wordt verhuurd. Verder vinden verzoekers dat de gemeente, als het niet weet of het gebruik strijdig is met het bestemmingsplan, juridisch advies dient in te winnen.

Er is een perceel dat is geërfd. Dit betekent dat het gebruik niet onder het overgangsrecht valt en dat het perceel niet recreatief gebruikt mag worden. Wat betreft de aanwezige bouwwerken is er geen grond om aan te schrijven.

Verzoekers menen dat het hier om een persoonsgebonden overgangsrecht gaat dat door overlijden is beëindigd en dat de aanwezige opstallen dienen te worden verwijderd.

bouwwerken

Op een bepaald perceel is bebouwing aanwezig die er in 1997 nog niet stond. Nadat de gemeente een last onder dwangsom heeft verzonden, is daaraan voldaan. Verzoekers stellen dat niet alles dat verwijderd moest worden, is verwijderd.

Op een bepaald perceel is een caravan door een te groot exemplaar vervangen. De gemeente heeft een voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom verzonden. De eigenaar heeft een zienswijze ingediend. De gemeente verwacht dat de zienswijze niet zwaarwegend genoeg is om van handhaving af te zien.

Tijdens de inventarisatie van 2009 is naar voren gekomen dat op een ander perceel een hondenkennel was geplaatst. Nadat de gemeente een voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom had verzonden, is de hondenkennel verwijderd.

handhaving niet noodzakelijk, dan wel niet mogelijk

Acht percelen zijn in overeenstemming met het bestemmingsplan. Er staan geen bouwwerken en de percelen hebben een natuurlijke functie. Vier andere percelen vallen binnen het overgangsrecht van het bestemmingsplan, waardoor er niet handhavend kan worden opgetreden. Verzoekers merken op dat de gemeente één van deze percelen niet als natuurterreintje heeft teruggebracht. In plaats daarvan is het toegankelijk gemaakt voor recreanten en mensen die hun (speed)boot te water willen laten. Een ander perceel wordt volgens door een nieuwe gebruiker gebruikt die het perceel in maart 2012 heeft opgehoofd.

De gemeente laat weten dat in die gevallen waar geen juridische grond was om handhavend op te treden, maar er wel bouwwerken zijn gebouwd en/of gebruik plaatsvindt die onder het overgangsrecht vallen, een brief naar de eigenaren en gebruikers is verzonden. In deze brief zijn zij geïnformeerd over de constatering die zijn gedaan in 2009 en wat de rechten zijn gelet op het overgangsrecht dat is opgenomen in het bestemmingsplan.

reacties op bevindingen

Het resultaat van het onderzoek is als verslag van bevindingen naar verzoekers en naar de gemeente Diemen gestuurd om na te gaan of de feiten juist zijn weergegeven. Zowel verzoekers als de gemeente hebben gereageerd. Beider reacties zijn – voor zover relevant – in de bevindingen verwerkt.

Beoordeling

De ombudsman beoordeelt of het bestuursorgaan zich in de door hem onderzochte aangelegenheid behoorlijk heeft gedragen¹.

Behoorlijkheidsvereisten

Indien naar het oordeel van de ombudsman de gedraging niet behoorlijk is, vermeldt hij in het rapport welk vereiste van behoorlijkheid is geschonden². In dit onderzoek toetst hij de gedragingen aan het vereiste van betrouwbaarheid.

Overwegingen

De overheid handelt binnen het wettelijk kader en eerlijk en oprecht, doet wat zij zegt en geeft gevolg aan rechterlijke uitspraken. De overheid komt afspraken en toezeggingen na. Als de overheid gerechtvaardigde verwachtingen heeft gewekt bij een burger, moet zij deze ook honoreren.

Verzoekers klacht is dat de gemeente jarenlang niet of onvoldoende handhavend heeft opgetreden tegen het met diverse regelgeving strijdig gebruik van de percelen gelegen aan de Overdiemerweg. Het gaat met name om de aanwezigheid en het gebruik van illegale bouwwerken en de illegale kap van bomen.

Op grond van titel 9.2 Awb, onderzoekt de ombudsman in beginsel geen klachten ouder dan een jaar. In deze zaak heeft de ombudsman geen aanleiding gezien om daarvan af te wijken. Verzoekers hebben zich op 22 maart 2011 tot de ombudsman gewend. De ombudsman heeft de gemeente toen eerst in de gelegenheid gesteld zelf op verzoekers klachten te reageren. Op 24 oktober 2011 zag de ombudsman alsnog aanleiding om een onderzoek in te stellen. Het onderzoek strekt zich uit over de periode begin 2010 tot begin 2012.

De gemeente erkent dat zij, voordat zij in 2008 met een handhavingsproject is begonnen, een aantal jaren heeft verzuimd handhavend op te treden tegen overtredingen in de Oeverlanden. In die periode hebben verzoekers vergeefs om handhaving verzocht. Vastgesteld kan worden dat de gemeente in die tijd onbehoorlijk heeft gehandeld. Door niet te handhaven hebben verschillende eigenaren en gebruikers nieuwe rechten opgebouwd waardoor minder effectief kan worden gehandhaafd of handhaving niet meer mogelijk is. Een ander gevolg van deze omissie is, dat in 2010 in strijd met de regelgeving nog tientallen bomen illegaal zijn gekapt.

¹ artikel 9:27 lid 1 Algemene wet bestuursrecht

² artikel 9:36 lid 2 Algemene wet bestuursrecht

Uit de door de afdeling Ruimtelijke Ordening verstrekte informatie blijkt afdoende dat de gemeente sindsdien alle bouwwerken en activiteiten geïnventariseerd en gedocumenteerd heeft. Dit dossier stelt de gemeente in staat om uitvoering te geven aan het gemeentelijk beleid om de natuurfuncties van de oevers van de Diem terug te brengen en oneigenlijke recreatie te beëindigen. De ambtenaren belast met de uitvoering daarvan hebben de intentie van de gemeente daartoe uitgesproken.

Uit de reacties van verzoekers op de bevindingen blijkt dat zij, ook ten tijde van het uitbrengen van het rapport, vinden dat de gemeente in een aantal concrete situaties slagvaardiger dient op te treden. In een aantal van deze gevallen betwisten verzoekers de uitleg van de gemeente. De ombudsman treedt niet in de beoordeling van elke individuele situatie. Hij merkt op dat het de gemeente ook niet altijd vrijstaat om alle informatie in het kader van handhaving te delen met verzoekers. Van belang is dat de gemeente er blij van geeft thans actief op te treden teneinde de verrommeling tegen te gaan.

Vaststaat dat de communicatie met verzoekers is verbeterd. Waar de gemeente in het verleden niet altijd (schriftelijk) op meldingen en brieven van verzoekers reageerde, gebeurt dat nu wel. Om het geschonden vertrouwen te herstellen, zal de gemeente tegenover verzoekers alert moeten blijven en goed moeten blijven reageren op meldingen en klachten. In die zin verdient het aanbeveling op enkele van de hiervoor vermelde reacties van verzoekers nader in te gaan, voor zover dit de gemeente vrijstaat. Met het uitbrengen van dit rapport benadrukt de ombudsman het belang van blijvende bestuurlijke aandacht voor dit onderwerp om te voorkomen dat de aandacht voor handhaving opnieuw verslapt.

Oordeel

Het gebrek aan handhaving vóór 2008 was in strijd met het vereiste van betrouwbaarheid.